
Den Rette
Jydske
Lov
1590

Konning Frederich den Andens Handfestning/ vdgiffuen / Aar effter Guds Byrd/ M. D. Lix. der hans Kõñg: Matt: bleff Kronet.

Prentet i Kiøbenhaffn/ Aff Matz Vingaard.

Anno Domini,

1590.

Cum Gratia & Priuilegio Regio:

S: Q: M:

WJ Frederich den Anden / met Guds Naade / Danmarckis / Norgis / Vendis / oc Gottis Vdualde Konning: Hertug vdi Slesuig/ Holsten/ Stormarn oc Dytmerschen: Greffue vdi Oldenborg oc Delmenhorst. Giøre alle vitterligt/ At efftervdi vore Elskelige/ Erlige oc Velbyrdige menige Danmarckis Rigis Raad haffue vdi Stormectigste/ Høybaarne Førstis oc Herris/ Her Christian den tredie/ Danmarckis/ Norgis/ Vendis oc Gottis-Konning etc. Vor kiere Herre Faders høylofflige ihukommelsis tid / Keist / Kaarit / Vdvald/ beuilgit oc samtyckt/ Oss for Herre oc Konning at vere / Offuer Danmarckis oc Norgis Riger / effter vor kiere Herre Faders Død / oc Affgang / Oc de oc met menige Adel / Kiøbstedsmend/ Bønder/ oc menige Almue Rigens Indbyggere/ det beuilget/ samtyckt/ Hyldit oc Sorit haffue/ Oss for deris rette Herre oc Konning. Da efftervdi det er oc haffuer verit aff begyndelsen/ At naar noget Herre oc Konning skal anamme sin Konninglige Krønning/ skulle de tilforne/ Bebreffue/ forsegle/ oc suere menige Danmarckis Rigis Raad paa deris egne / oc menige Adelens oc Rigens Indbyggeris vegne/ At holde dennem alle oc huer serdelis ved Low/ skiel oc ræt/ oc forscriffue oc forsegle dennem Friheder oc Priuilegier/ Thi haffue wi nu derfor vdi den hellige Trefoldigheds naffn

 met

met vore Elskelige menige Danmarckis Rigis Raad/ som ere Eyler Hardenberg til Mattrup/ vor oc Danmarckis Rigis Hoffmester/ Johan Frijs til Hesselager vor Canceller/ Her Otte Krumpen til Truidzholm/ Marsk vdi vort Rige Danmarck/ Her Magnus Gyldenstierne til Stiernholm/ Her Peder Skram til Vrup/ Ridder/ Byrge Trolde til Lilleø/ Erick Bøller til Thersløff/ Oluff Munck til Tuissel/ Erick Krabbe til Bustrup/ Anthonius Bryske til Langesø/ Rigens Canceller/ Jørgen Lycke til Offuergaard/ Thage Thott til Erichsholm/ Eyler Rønnow til Huidkield/ Claus Vrne til Beltebierg/ Verner Pasberg til Harrestedgaard/ Niels Lange til Kiærgaard/ Holger Rosenkrands til Boller/ Her Lauge Brade til Krogholm/ Ridder/ Jffuer Krabbe til Østergaard/ Peder Bilde til Suanholm/ Herloff Trolde til Hilderødsholm/ oc Coruitz Vlffeld til Koxbølle/ Oss met dennem der om saa forenet/ forligt oc fordragit som her effterfølger.

Først

j.

Først ville oc skulle Wi offuer alting/ Elske oc dyrcke den Allsommectigste Gud/ oc hans hellige Ord oc lære/ Oc styrcke/ formere/ fremdrage/ handhaffue/ beskytte oc beskerme til Guds ære/ oc den hellige Christelige trois forøgelse/ oc Religionens forbedring/ aff vor matt oc formue: Oc thes til behoff ville wi det saa bestille/ At alle Sognekircker oc Scholer offuer begge Rigerne/ bliffuer besørget oc forseet met Christelige/ fromme Lærde Mend/ oc met nødtørfftige oc Erlige ophold oc vnderholding/ Hues det icke tilforn skeed er/ vdi Høybemelte vor kiere Herrefaders tid.

2.

Sammeledis skulle wi holde menige Rigens Raad/ Adel/ Kiøbstedsmend/ Bønder/ oc menige Rigens Indbyggere/ oc huer serdelis/ ved Low/ skiel oc Ræt/ Friheder oc Priuilegier/ Oc ingen aff

dennem der imod at wforrette vdi nogen maade: Oc skulle wi alle oc huer besyndérlige / aff vort Konninglige Embede for Offueruold oc wræt / beskytte / beskerme oc handthaffue.

3.

DEr næst ville oc skulle Wi vere forplictet / Danmarckis Rige at formere / forbedre oc forhøye / aff vor yderste mact oc formue: Oc om Gud Allsommectigste det saa haffuer forseet / at Wi ydermere Land her effter met Danmarckis Rigis Indbyggeris hielp oc trøst vinde kunde / met Rettergang / bekrefftige met Suerd / eller anderledis bekomme / Da skulle de høre til Danmarckis Rige / oc vere oc bliffue vnder Danmarckis Krone. Men der som saa skede (det Gud forbiude) at nogen Feide oc indfald skede ind paa Riget / Oc nogen deel aff Riget kom vnder nogen fremmede Potentate / Oc siden bleffue igen til Danmarckis Rige / bekrefftiget vdi nogen maade / Da effterdi Rigens Indbyggere skulle selff tilhielpe det at bekrefftige / maa oc skal huer Danmarckis Rigis Indbyggere / quit oc fri / nyde oc bekomme hues Gods

oc

oc eyendom / hand tilforn vdi samme Orts Land hafft haffuer.

4.

SAmmeledis ville oc skulle Wi Elske oc fremdrage Danmarckis Rigis Raad oc Adel / oc met dennem Styre oc Regere Danmarckis Rige / oc besørge Danmarckis Rigis Raad / met Kronens Læn / Saa de icke skulle haffue behoff at besøge Herredag eller anden besuæring / paa deris egen kaast oc tæring.

5.

DEssligiste ville Wi oc ingen vdlendiske Mend / tage vdi Danmarckis Rigis Raad / eller forlæne met Danmarckis Kronens Slot eller Læn / Vden det skeer met menige Danmarckis Rigis Raads vilge / fuldbyrd / oc samtycke.

6.

SAmmeledis skulle Danmarckis Rigis Adel / nyde / bruge oc beholde deris Jordegods oc Tienere / fri til Euig tid / met

met Hals/ Haand / alle Kongelige Sager/ oc all anden herlighed oc rettighed / som wi oc vore Forfædre / Konger vdi Danmarck offuer vore oc Kronens Tienere oc Gods haffuer / oc frijt hafft haffuer / Saa at wi eller vore Fogeder oc Embitzmend skulle aldelis intet beuare Oss met deris Tienere / Gods oc Enemercke/ Skow/ Fiskeuand/eller nogen anden Herlighed/ Enten met sagefald / Gesterj/ ægt/ Arbeid / eller anden Besuæring/ vden hues wi kunde haffue met Adelens som godzet oc Tienerne tilhører / gode vilge oc samtycke / vden allene at de age vort oc vor Førstindis Fadebur / huor wi Personlige drage igennem Landet / som seduane haffuer veret aff gammel tid / vden saa skeer at nogen Aabenbare Feide kommer paa Landet/ eller Riget/ Da ville wi dog ingen besuæring legge paa Adelens Tienere / vden det skeer met menige Danmarckis Rigis Raads samtycke.

7.

HVor nogensteds saa findis/at Kronen haffuer met Adelen fellig/enten vdi Skow/Marck eller Fiskeuand/

Da

Da skulle wi eller vore Fogeder icke ydermere bruge der vdi / enten met Fiskerj / Oldensuin / Skowhug / Jagt / eller anden brugelse / end som Kronens laad oc deel kand taale / dog saa paa de felligs Skowe vdi Falster oc Langeland liggendis / som Kronen haffuer laad oc deel vdi / skal ingen sla stort Vild / vden wi selff eller andre paa vore vegne / vden det skeer met vor tilladelse.

8.

Icke skulle Wi heller met vort Breff biude eller forbiude nogen Mands Arffuetienere / eller dennem som de vdi pant eller vere haffuer / at suare samme sin Hosbonde. Haffuer nogen tiltale til nogen / enten om Gods eller Tienere / Da skal hand det forfølge met rette / oc effter Lowens oc Recessens liudelse.

9.

Icke ville eller skulle Wi paalegge eller begiere nogen Landeskat / paa Adelens Tienere / vden det skeer met menige

Danmarckis Rigis Raads raad / effter som gammel seduane verit haffuer.

10.

SAmmeledis mue oc skulle Danmarckis Rigis Raad oc Adel / nyde deris fri Fiskerj / for deris egen grund / som de her til aff arilds tid hafft haffue / oc besynderlige vdi Kong Hansis tid.

Oc skal besynderlige huer mue nyde Aalegaarde for deris egen grund / vndertagit vdi de Fiorde / som Kronen / oc den menige Mand / haffuer skade aff / Dog skulle de Fiskegaarde / mue bliffue ved mact / som haffuer verit aff Arilds tid.

11.

VIl oc nogen aff Adelen besøge Sildefiskende / oc der bruge sin Næring / Da skal det vere Adelen vforholdet / Efferdi det tilladis Fremmede oc Vdlendiske / at mue bruge deris fordeel der at Salte.

Skal

Skal det vere Adelen vforbudet oc frijt for/ at Kiøbe oc Sellie saa mange Øxne at staalde/ som huer kand staalde paa sit egit Foder/ eller hand kand lade foore hos sine egne Tienere/ som ere plictige at holde Fodernød/ Dog der met Kongens oc Kronens told vforkrenckit.

12.

SKal det oc vere Danmarckis Rigis Raad oc Adel frijt for/ at Kiøbe oc Sellie met vdlendiske Kiøbmend/ som her til verit haffuer.

13.

IEke skulle wi/ vore Fogeder/ eller Embitzmend/ lade gribe/ baste/ binde/ eller vdi Fengsel sette nogen Riddermandsmand/ foruden hand tilforn/ er forunden effter Lowen/ vden de tagis vdi de ferske gierninger/ der de mue gribis oc settis for effter Lowen/ Dog skal huer mand vere plictig/ at stande til Rette for Oss oc Danmarckis Rigis Raad/ for hues nogen haffuer hannem til at tale met rette.

 Item/

14.

ITem/ skulle wi icke heller tilstede vore Fogeder/ eller Embitzmend at Feide nogen Riddermands-mand / eller deris Tienere/ Haffue vore Fogeder eller Læns-mend tiltal til nogen / Da skulle de tale dennem til met Rættergang.

15.

ITem / skulle wi oc ingen Kriig begynde/ eller paasla / vden det skeer met menige Danmarckis Rigis Raads / vilge / fuldbyrd oc samtycke.

16.

ITem / ingen Riddermands-mand skal forbryde sit Jorde-gods/ vden hand fører affuind skiold imod Komingen oc Rigit/ som Lowen vduiser.

17.

ITem / skulle Wi altid Dømme vden alt vild/ oc ey tage gunst eller gaffue for no-

gen

gen ræt/ eller Rættergang vdi nogen maade/ men vere lige veluillig til at hielpe oc skicke dennem deris Ræt / vere sig enten Indlendiske eller Vdlendiske Folck / Fattige eller Rige / Venner eller Wuenner / Ædel eller Wædel / Inden Raad eller vden/ som hender for Oss at komme / som en Christen Konning bør at giøre.

18.

Item / skulle Wi ingen Vdlendiske Priuilegier / som gielder paa Rigit / stadfeste / eller paa det ny giffue / vden met menige Danmarckis Rigis Raads raad.

19.

Item / skulle Wi icke giffue nogen Wfrimand / den Frijhed oc frelse som Riddere oc Suenne / de haffue/ vden alt Danmarckis Rigis Raads samtycke / vden nogen forhuerffuer det saa ærlige paa Marcken / at hand er det værd.

ITem/ skulle icke wi/ vor Første inde / eller vore affkomme / eller nogen anden paa vore vegne / Kiøbe eller pante Oss eller Kronen til / nogit Frijt oc frelse gods her vdi Rigit / vdi nogen maade / som aff gammel tid verit haffuer.

21.

IEke skulle heller Danmarckis Rigis Raad oc Adel / mue Kiøbe eller pante nogit Frijt Bondegods/effter denne dag/ vden det skeer met Kongens tilladelse.

22.

ITem/ huem som kommer til Oss vdi god tro oc loffue / paa vor Scriffuelse oc Breffue / Da skal den for Oss / oc for alle de som for Oss giøre oc lade ville/ frij/ secker / oc vbehindret komme hiem til sit egit igen / Dog at hand skal vere plictig for Oss oc Danmarckis Rigis Raad/ at stande til Rætte.

Item / huem som vil feide nogen Riddermands mand / Da skal hand giøre hannem Erlig foruaring / met hans aabne beseglede Breff / Oc sende hannem det met to Riddermends mend / Den som feiden kyndis / skal vere felig for dennem som hannem foruaring giør nat oc dag / effter at hannem kyndis feiden.

24.

Skulle Wi oc vere forplictet met Undersaattis hielp / det første Wi kunde det bekomme / at indløse Orckenøør oc Hetland til Kronen igen.

25.

Item / ville eller skulle Wi icke heller mue drage nogen fra sit Herritzting eller Landsting met vore Breffue / Icke heller fra Rigens Canceller effter Lowen / Icke skal heller nogen mue skiude sig fra sit Herritzting eller Landsting / før end Dom er gangen.

Item/der som Sandemend eller Næffninge Suere nogen Mand til skade met Vrætte/ saa vijt som Jydsk Low ræcker/ Da skal Landsdommeren haffue mact om det aff hannem begieris/ at opsteffne beste bygdemend/ oc dennem mue felde/ om de haffue giort vrææt/ Vdi lige maade skal holdis vdi Sieland/ Skaane/ oc andre Lande/ saa vijt som Sielands oc Skaansk Low ræcker/ om Oldinge oc Næffn.

27.

Sammeledis skal oc holdis/ om Low oc Laughæffd/ Men paa de Lowe oc Laughæffder/ som nogen aff Adelen haffue giffuit oc giort/ skal icke Dømmis vden for Kongen oc menige Danmarckis Rigis Raad.

28.

Sandemend/ Ransnæffninge/ oc andre Næffninge/ skulle ey her effter mue suere imod Laughæffd/ eller imod nogen

Low

Low som giffuen er/ imen de stande ved matt/ oc ere wryggede.

29.

Item/ Jngen forbud skulle Wi heller giøre paa Oxen/ Korn/ Smør/ Sild/ eller nogit andet at vdføre/ her aff Rigit/ vden met menige Danmarckis Rigis Raads Raad/villie oc samtycke: Jcke skulle Wi heller nogit forbud som er giort/ igen opgiffue/ vden det skeer met menige Danmarckis Rigis Raads Raad/ villie oc samtycke/ som gammel seduane verit haffuer. Men om nogen Feide saa hasteligе paakomme paa Rigit/ Oc Wi icke saa Jligen kunde forscriffue menige Danmarckis Rigis Raad/ Da skulle wi dog forscriffue dennem som næst ved haanden ere.

30.

Item/ Efftferdi Danmarckis Rigis Raad/ Adel oc Jndbyggere/ skulle vere plictige at stande huer mand til Rætte/ for Oss oc Danmarckis Rigis Raad/ Da ville wi vdi lige maade vere plictig at stande huer Mand til Rætte for

Danmarckis Rigis Raad/ Oc der vdi ingen wgunst anamme til nogen / oc fuldgiøre deris Dom.

31.

Item/ skal ingen effter denne dag bøde for voldførsel effter Marckeskiel/ Men skal it vold for huer som voldføris regnis / oc icke mere / lige som det haffuer aff gammel tid værit.

32.

Item/ skulle vore Lænsmend skicke Dannemend til Herritzfogeder/ som skicke huer Mand Low oc Ræt/ vden vild / Giør Herritzfogeden nogen wræt / Da skal hand affsettis oc suare selff sine gierninger.

33.

Item / skal ingen forbiudis Skow/ Marck / eller Eyendom / effter Lowen at kalde til Reebs / Endog at Kronen eller Kircken haffuer der laad oc deel vdi.

Item/

34.

Item / skal oc Adelen haffue deris egne Hoffuittgaarde quit oc frij for Thiende / som de selff bo vdi / eller holde deris Fogeder / som bruge deris Affl / paa det at de skulle holde deris Tienere til / retferdelige at Thiende.

35.

Item / skulle oc Adelen oc Ridderskabet / nyde oc beholde *Ius patronatus*, til de Kircker oc Geistlige Læn / som de kunde beuise met Breff oc Segel / at de haffue ræt til / Dog saa at de Personer / som der nu met forlænt ere / mue dennem nyde deris Liffs tid / Oc naar de Personer ere Døde oc affgangne / som nogle Vicari vdi Forlæning haffue / Da maa huer Riddermands mand oc Adel / her vdi Rigit / komme til det Gods igen / som de met nøyactige Breff oc Segel beuise kunde / at de ere rette Arffuinge til.

OC skulle alle Clostere/ Prœlature/ Digniteter/ Canickedømme/ oc andre Geistlige Læn/ som nu icke benæffnde ere ved deris mact bliffue/ Til saa lenge at Kongen oc Danmarckis Rigis Raad/ der om met flere Vijse oc Lærde Mend/ som de til dennem tagendis vorder/ en anden skickelse gi͏øre/ Dog huer mands Ræt oc rette tiltale der met vskadt oc vforkrencket vdi alle maade/ effter Høymælte vor kiere Herrefaders Recessis liudelse.

37.

JTem/ skulle wi icke formindske de Læn/ som gode Mend haffue vdi pant/ før end deris Breffue bliffue Lowlige igenløste/ oc fuldgiorde/ Oc skulle de icke heller kunde forbryde slig deris Læn/ som de vdi pant haffue/ met nogen deris gierninger/ vden met de gierninger/ som de forbryde deris Arff oc Eyendom met/ End der som de forsee dennem imod Oss oc andre Rigens Jndbyggere/ Da skulle de stande til Rætte effter Lowen.

Item/

38.

Item / skulle Wi icke giffue Breffue imod Breffue.

39.

Item / skulle Wi holde vore Breffue ved fuldmact / Disligiste oc holde vore Forfædris fremfarne Konningers wdi Danmarck / Breffue ved mact.

40.

Item / døer nogen wfrij mand som wfrij vaar fød / oc haffuer dog fanget Frijhed / oc haffuer ingen frelse Arffuinge / Da skal det gods icke falde til Kronen / eller vdi nogen wfrijhed / Men skal dog komme til hans rette Arffuinge igen / dog de ere wfrij / Oc det skulle de dog icke beholde / Men sellie det Adelen igen / inden Aar oc Dag / for fuld værd / Dog om det er wfrijt Gods / det hand haffde / før hand bleff frij / det falder igen til rette Arffuinge.

41.

Item / at Rigens Canceller ey skal bruge Rigens Indsegel vdi sin egen sag/ Men wi skule skicke der en anden god Mand til/som sidder vdi hans sted / vdi hans sag/ vnder Rigens oc sit Indsegel oc Naffn.

42.

Item/ at Sandemend icke skulle suere om Eyendom effter denne dag/ Men huo der vil deele om eyendom/hand det forfølge som Eyendom bør at deelis til Herritzting/Landsting/ oc for Rigens Canceller/ vndertagit Herritzskiel oc Marckeskiel.

43.

Item/ bliffuer nogen god Mand Forførd eller Beiøyet for Oss / Da skulle wi det ingen tro eller loffue giffue/met mindre end den som Oss sligt sagt haffuer/ hand vil det tilstaa vdi vor oc Danmarckis Rigis Raads neruærelse / Oc vdi den andens paahørelse/ Oc findis hand da at føre Løgn / Da straffis hand for Løgn som ved bør.

Item/

44.

Item / bliffuer nogen Riddermands Mand Fredløs for Erlige gierninger / Da skal hand bøde Tiue Lødie Marck for sin Fred.

45.

Oc efftersdi det høyeste Regimente vdi Rigit / henger mæst paa Kongens Persone / huilcket Regimente Kongen allene icke føre kand / Der for skal Kongen altid haffue en Rigens Hoffmester / en Canceller / oc en Rigens Marsk / som ere fødde Danskemend aff Adel / huilcke som Kongen oc andre Rigens Raad / vdi Rigens ærinde oc Sager / til hans Kongelige Regimentis opholdelse / skulle vere behielpelige / Om Kongen vilde besuære nogen / vere sig Edel eller Vædel / der met nogen kunde formene at Kongen giorde hannem wræt / Da skal det vere huer friit oc aabet fore / at giffue det Rigens Hoffmester / Kongens Canceller / oc Rigens Marsk tilkiende / oc lade formane Kongen / at hand forlader

saadan

saadan hans foretegt/ Oc der som Konningen icke da vil lade sig vnderuise (huilcket wi dog for Oss vel gjøre ville) Da skal Kongen strax vdlegge oc opnæffne/ den som klager/ en benæffnd Rættis dag/ Oc da pleye anklageren Ræt for Rigens Raad/ Oc nogle aff Adelen/ som Kongen oc der til skal lade kalde/ oc forscriffue/ Oc for dennem stande huer Mand til Rætte/ oc hende/ oc giffue/ Huad bescreffne Landslow vduiser oc giffuer.

46.

ITem/ skulle Wi anamme alle Slotzlowe vdi Danmarck oc Norge/ aff vort Elskelige Danmarckis Rigis Raad/ Oc beplicte Wi Oss paa vor Kongelige Ed/ at antuorde dennem fra Oss/ Rigens Raad/ Ædeling oc Indfødde gode Mend/ oc ingen anden/ at holde til vor haand/ oc Danmarckis Rigis Raads igen/ naar Oss for stacked vorder/ Oc om nogen Slotzlow vorder anderledis foruandlet/ Da skal det ingen mact haffue/ vden met menige Danmarckis Rigis Raads Raad oc samtycke.

Oc

DE skal Danmarckis Rige vere oc bliffue it frijt Kaare Rige / som det er / oc aff Arrilds tid verit haffuer.

48.

ALle disse forne Artickle oc huer serdelis / beplicte wi Oss Frederich den Anden / met Guds Naade / Vdvald Konning til Danmarck oc Norge / rc. Ved vor Kongelige Eed oc Christelige tro oc loffue / vbrødelige oc fast at holde / ved alle Puncter / Ord oc Artickle som de vduise oc Indeholde / vden alt argelist vdi nogen maade / Oc haffue til diss ydermere Vidnisbyrd oc bedre foruaring / at sligt vdi alle maade holdis skal som forscreffuit staar / hengd vort Indsegl / neden for denne forne vor Recess / som er vort aabne Breff / met forne vore Elskelige Danmarckis Rigis Raads Indsegle. Giffuit paa vort Slot Kiøbenhaffn / Løffuerdagen nest effter Sancti Laurentij Martiris Dag / som er den xij. dag Augusti / Aar rc. M. D L. paa det Niende.

Register paa denne

for^{ne} Handfestnings Artickle

Huad huer aff dennem besyn-derlig indeholder.

Den 1.

At Kongen offuer alting skal Elske den Allsommectigste Gud.

Den 2.

Kongen skal holde menige Rigens Indbyggere ved Low oc Ræt.

Den 3.

Kongen skal vere plictig til/ Danmarckis Rige at formere oc forbedre.

Den 4.

Kongen skal Elske oc fremdrage Rigens Raad oc Adel.

Den 5.

Kongen skal ingen vdlendiske Mend tage vdi Rigens Raad/ eller forlæne met Kronens Slotte oc Læn.

Den 6.

Danmarckis Adel/ skulle frij beholde deris Jordegods oc Tienere.

Den 7.

Kongen skal icke bruge felligs Eyendom / mere end Kronens Laad oc deel kand Taale.

Den 8.

Kongen skal icke mue forbiude met sit Breff no-

gen

gen Mands Tienere at suare sin Hosbonde.

Den 9.

Kongen maa icke begiere eller paalegge nogen Skat/ paa Adelens Tienere/ vden met menige Danmarckis Rigis Raads Raad.

Den 10.

Danmarckis Rigis Raad oc Adel/ skulle mue nyde deris fri Fiskerij/ for deris egen grund.

Den 11.

Adelen mue besøge Silde Fiskende oc kiøbe Øxen.

Den 12.

Adelen mue frijt Sellie oc Kiøbe met fremmede.

Den 13.

At Kongen icke skal lade gribe oc Fengsle nogen Riddermands Mand.

Den 14.

Kongens Fogeder skulle icke mue feyde nogen Riddermands Mand eller deris Tienere.

Den 15.

Kongen skal ingen Krig mue begynde/ eller paasla / vden met menige Danmarckis Rigis Raads Raad/ villie oc samtycke.

Den 16.

Ingen Riddermands Mand skal forbryde sit Arffue Gods/ vden hand fører affuind skiold imod Kongen oc Riget.

Den 17.

At Kongen skal altid dømme vden vild.

Den 18.

Kongen skal ingen Vdlendiske Priuilegier stadfeste/ som gielder paa Rigit/vden det skeer met Rigens Raads samtycke.

Den 19.

Kongen icke skal mue giffue nogen wfrij mand/ Adels frijhed.

Den 20.

At Kongen/ Drotningen/ eller deris affkomme/ icke mue Kiøbe / eller Pante noget frijt Gods her vdi Riget.

Den 21.

At Adelen icke mue Kiøbe eller pante nogit frijt Bondegods/ vden Kongens tilladelse.

Den 22.

Huem som kommer til Kongen/ paa Kongens leyde/ skal wbehindrit komme vdi sit behold igen.

Den 23.

Huem som vil feide nogen Riddermands mand/ skal giøre hannem Erlig foruaring.

Den 24.

Kongen skal vere forplictet met det første/ at Indløse Orckenøør oc Hetland.

Den 25.

Kongen maa Ingen drage fra sit Herritzting/ Landsting/ eller fra Rigens Canceller.

Den 26.

Landsdommere mue felde Sandemend oc Næff-ninge om de suere wret.

Den 27.

Ingen maa dømme paa de Lowe oc Laughæff-der som Adelen giør/ vden Kongen oc hans Raad.

Den 28.

Sandemand oc Næffninge skulle icke mue suere imod Low eller Laughæffd.

Den

Den 29.

Kongen skal ingen forbud giøre paa noget at vdføre aff Rigit.

Den 30.

Kongen skal vere plictig at stande huer Mand til rætte/ for Danmarckis Rigis Raad.

Den 31.

At ingen skal bøde for Voldførsel eller Marckeskiel.

Den 32.

Kongens Fogeder skulle sette Dannemend til Herritzfogeder.

Den 33.

Ingen skal forbiudis Skow/ Marck/ eller Eyendom at kalde til Reebs.

Den 34.

Adelen skal haffue deris egne Sædegaarde quit oc frij for Tiende.

Den 35.

Adelen maa nyde Ius patronatus, til de Kircker oc Geislige Læn / som de kunde beuise dennem at haffue ræt til.

Den 36.

Alle Clostere/ Prælature, Digniteter/ Canickedomme / oc andre Geislige Læn/ skulle ved mact bliffue.

Den 37.

Kongen skal icke formindske de Læn som gode Mend vdi pant haffue.

Den 38.

Kongen maa icke giffue Breffue imod Breffue.

Den 39.

Kongen skal holde sine Breffue / oc andre hans Forfædris fremfarne Kongers vdi Danmarck/Breffue ved mact.

Den 40.

At wfrij Mand som haffuer fanget Frijhed/hans Gods icke skal komme vdi wfrijhed.

Den 41

Rigens Canceller skal icke bruge Rigens Indsegle vdi sin egen sag.

Den 42.

At Sandemend icke mue suere om Eyendom.

Den 43.

At Kongen icke skal den betro / som nogen faar hannem beliwer.

Den 44.

Huad en Adels Mand skal bøde til Sagefald/ om hand bliffuer fredløs.

Den 45.

Kongen skal haffue en Rigens Hoffmester / en Canceller/ oc en Rigens Marsk aff Danske Mend.

Den 46.

Kongen skal anamme alle Slotzlower aff Danmarckis Rigis Raad.

Den 47.

At Danmackis Rige er it frijt Kaare Rige.

Den 48.

Kong Frederichs den Andens Forplictelse/ At hans Kong. Mtt. vil holde alle disse forne Artickle.

Preñtet i Kiøben-
haffn / Aff Matz Vin-
gaard.

Anno Domini,

1590.

Cum gratia & Priuilegio Regio:
S: Q: M: